

GOZDARSKA KNIŽNICA
LJUBLJANA

FIT - 9

LEGENDA

g. e. LOŠKA DOLINA

a)

AFc

AFc/OF

Gozdna združba dinarskega gozda

jelke in bukve s srobotom (Abieti-Pagetum din.clematidetosum) uspeva

na razgibanem vrtačastem terenu ter ob vznožju hribov na prehodu submontanskega v kolinski pas od 300-600 m n.m.

Geološko podlago tvorijo apnenci in dolomiti, na katerih so se razvila globoka isprana rjava tla z veliko proizvodnjsko sposobnostjo.

V drevesnem sloju prevladuje jelka nad bukvijo. Grmovni sloj je bujno razvit: glog (*Crataegus monogyna et oxyacanta*), srobot (*Clematis vitalba*), tintovje (*Ligustrum vulgare*), maklen (*Acer campestre*), (*Carpinus betulus*) beli gaber; v zeliščnem sloju pa nasledimo: velevjetni šetrnj (Satureja grandiflora), oskorica (*Aren.gr*.), trilistna konopnica (*Cardamine trifolia*), sajčica (*Prenanthes purpurea*), tevje (*Hacquetia epipactis*), trobentica (*Primula vulgaris*), razrezanolistni teloh (*Helleborus viridis*), dlakava košeničica (*Luzula pilosa*) itd.

a) Sekundarni gozd črnega gabra in kraškega jesena - največkrat zarastli travniki na skalovitih topnih legah

Dinamika gozdne združbe. Zaradi svoje mezoklimatske pogojenosti je zgradba gozdne združbe zelo labilna. V nižjih legah se po goloseku razvije gozd gradna in belega gabra; na topnejših strmejših pobočjih pa gozd črnega gabra in kraškega jesena.

Rastiščnogojitveni tip: Predgorski gozd bukve in jelke na
gletorih tleh (glej tekstni del str.70)

a) P - je 6 : sm 1 : bu 3

b) SP - je 2-4 : r.bo 4-2 : sm 1 : bu 2 : c.li 1

HFg	HFg	a)	Gozdna združba bukovega gozda s tevjem in kolenčasto krvomočnico (Hacquetio-Fagetum geranietosum)
b)	c)	d)	
HFg	HFg	HFg	porasča sirše hrbita hribov, zmerno nagnjena potočja Hotranjske od 500-800 m n.m.

Na liadnih jurskih apnencih so nastala srednje globoka rjava karbonatna tla. Tla imajo ugodne fizikalne lastnosti, ter so na mestih z razčlenjeno podlago visoko produktivna.

V drevesnem sloju bukev popolnoma prevladuje; posamično sta ji primešana gorski javor ter graden. Zagordno združbo je značilen obilno razvit termofilni grmovni sloj: trn (*Crataegus monogyna et oxyacantha*), tintovje (*Ligustrum vulgare*), svib (*Cornus sanguinea*), dobrovita (*Viburnum lantana*), gozdni šipek (*Rosa arvensis*), gorski šipek (*Rosa pendulina*). V zeliščnem sloju so značilne: kolenčasta krvomočnica (*Geranium nodosum*), počladanska torilnica (*Omphalodes verna*), tevje (*Hacquetia epipactis*), svinjska laknica (*Aposeris foetida*), kopitnik (*Asarum europaeum*), velevstveni teloh (*Helleborus macranthus*), trobentica (*Primula vulgaris*) itd.

- a) Stadij cera in leske porašča blago nagnjena potočja pretežno v nižjih legah, z srednje globokimi rjavimi tlemi. V drevesnem sloju prevladuje graden, v grmovnem pa leska ter celo serija grmov iz reda *Prunetalia spinosae*.
- b) Stadij črnega in belega gabra z lesko je razvit v hladnejših legah na rjavnih močno skeletnih tleh z veliko površinsko skalovitostjo. V drevesnem sloju prevladujeta črni in

beli gaber nad bukvijo, v grmovnem pa leska popolnoma prevlada.

c) Stadij črnega gabra in leske naseljuje toplejša rastišča s strmejšimi nagibi, na plitvih skeletnih rjavih karbonatnih tleh. V drevesnem sloju črni gaber popolnoma dominira. V grmovnem pa so poleg leske še: mali jesen, češmin itd.

d) Stadij rdečega bora in smreke: plitva skeletna rjava karbonatna tla pretežno na dolomitu; drevesni sloj: rdeči bor, smreka.

Dinamika gozdne združbe. Klimatska adružba predgoranskega pasu Širok Slovenije. Sekundarna oz. primarna sukcesija poteka na boljših rastiščih z nižjo nadmorsko višino preko drevesnih vrst gozdne združbe belega gabra in gradna (cera), na slabših rastiščih toplejših leg pa preko gozda črnega gabra in kraškega jesena oz. smreke in rdečega bora. Aktivno vlogo pri razširjanju kmetijskih površin igra leska, ki gradi stadije z drugimi drevesnimi vrstami ali pa nastopa samostojno.

Rastiščnogojitveni tip: Predgorski bukov gozd obogaten z iglavci /Glej tekstni del str /

- a) O - bu lo
- b) SP - bu 5 : ma 5
- c) SP - bu 5 : sm 5

Stadij cera in leske: d) SP - ma 5 : hr 2 : bu 3
e) SP - sm 5 : hr 2 : bu 3

Stadij črnega in belega gabra: g) SP - sm 5 : b.ga 3 : bu 2

Stadij črnega gabra in leske: f) SP - r.bo 5 : č.ga 2 : bu 3

Stadij rdečega bora in smreke: h) SP - sm 3 : r.bo 4 : bu 3

OF

Gozdna združba črnega gaberja in kraškega jesena (Ostryeto-Fraxinum)

porošča ekstremno strma, prisojna potočja.

Naseljuje plitve rendzine na apnenicah in dolomitih.

V drevesnem sloju prevladujejoča črni gaber in kraški jesen.

Ostala rastlinska kombinacija: ruj (*Cotinus coggygria*), šmar na hrušica (*Amelanchier ovalis*), skalna krhljika (*Rhamnus saxatilis*), konjska ūčnja (*Rhamnus cathartica*), gorski in nav. vrednik (*Paeonia chamaedrys et montana*), ramšela (*Polygala chamaebuxus*), jesenček (*Dictamnus albus*), krvomočnica (*Geranium sanguineum*), ekskolistni jelonevec (*Laserpitium siler*) itd.

Dinamika gozdne združbe. Paraklimatska združba, edafsko pogojena, ki se je ohranila na ekstremnih rastiščih iz interglacialnih dob. Egradiacija poteka prav do golih skal.

Zaradi izrazito varovalne vloge uvrščamo rastišče gozdne združbe v skupino varovalnih gozdov.

EF

Gozdna združba bukve z devetarolistno mlajo (Enneaphyllo-Fagetum)

naseljuje hladne lege na spodnji meji montanskega pasu ter se po sančnih zaprtih dolinah spušča globoko v submontanski pas.

Pretežno na apnencih se je razvila rjava karbonatna tla, z značilnim globokim humoznim, biološko zelo aktivnim slojem. Globina tal močno varira, mestoma je močno izrašena površinska skalovitost.

Bukvi so primešani plemeniti listavci (gorski javor, gorski brest) posamezno ali v skupinah. Rastlinska kombinacija: devetarolistna mlaja (*Dentaria enneaphyllos*), velenjetna m.kopriva (*Lamium orvala*), krpata podlesnica (*Polystichum lobatum*), pegasti kačnik (*Arum maculatum*), golšec (*Mercurialis perennis*), črnoga (*Actaea spicata*), bretična mlaja (*Dentaria bulbifera*), gozdni šaš (*Carex silvatica*) itd.

Dinamika gozdne združbe. Klimaks združba spodnjega dela montanskega pasu; odlikuje jo stabilen ekološki kompleks. Na bolj ekstremnih rastiščih poteka sekundarna succesija preko bukovega gozda s primesjo črnega gabra.

Rastiščno-jitveni tip: Bukov gozd s plemenitimi listavci
SP - bu 6 : pl.li 2 : sm 2 /Glej tekstni del str. /

NA

Gozdna združba gozdov iglavcev na
skalnih blokih z mahovi (Neckero-
-Abietetum) naseljuje skalovite gre-
bene in pobočja pretežno gorkega pasu.

Na skalnih blokih so humokarbonatna tla skoraj popolnoma or-
ganogena. Sestavljena so iz tipičnega kiclega humusa, ki je
pokrit z debelo plastjo mahov. V žepih med skalnimi bloki
so mestoma globoka izprana rjava karbonatna tla.

Ned drevesnimi vratami prevladuje jelka nad smreko. Rastlin-
sko kombinacijo sestavljajo: planinski šipek (*Rosa pendulina*),
črno kosteličevje (*Lonicera nigra*), kranjska krhljika (*Rham-
nus fallax*), grenašlad (*Solanum dulcamara*), jelenov jesik
(*Scopolendrium vulgare*), peterolistna mlaja (*Dentaria digi-
tata*), kopitnik (*Asarum europaeum*), golšec (*Mercurialis pe-
rennis*), zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*) ter množica
kislih mahov: *Bazzania trilobata*, *Hypnum lorenzii*, *Dicranum
scoparium*, *Polytrichum attenuatum* itd.

Znamenita gozdna združba. Edafsko pogojen paraklimaks. Nah,
ki konzervira vlago ter varuje humosni sloj na skalah se pri
preveč odprttem sklopu posuši - pojavi se gole skale. Obno-
va gozdov je nato zelo dolgotrajna. Jelka in smreka se pri
pratiralni strukturi zelo dobro pomlajujeta.

Rastiščnozajitveni tip: Gozd jelke in smreke na skalnih
blokih.

AFha

Gozdna združba dinarskega gozda

bukve in jelka s tsvijem (*Ahieti-*

F.din.hacquetiatosum) uspeva na bla-

so nagnjenih topnih pobočjih v nadmorski višini od 650-1000 m.

Pretežno na dolomitu so nastala srednje globoka do plitva
rjava karbonatna tla, skeletoidna, globina tla močno varira.

V drevesnem sloju prevladujejo bukev in jelka. Ostala rastlinska kombinacija: poleg osnovnih vrst A.-F.din.: kranjska
krhljika (*Rhamnus fallax*), velsvetni šetraj (*Satureja gran-*
diflora), oskorica (*Arenaria agrimonoides*), zajčica (*Pre-*
nanthes purpurea), deveterolistna mlaja (*Dentaria enneaphy-*
lios), tevje (*Hacquelia spipactis*), beli šaš (*Carax alba*),
velsvetni teloh (*Helleborus macranthus*), mokovec (*Sorbus*
aria II), širokolistna moč. (*Epipactis latifolia*), spomladanska
torilnica (*Omphalodes versa*), nav.trn (*Crataegus mono-*
gyna) itd.

Dinamika gozdne združbe. Zaradi južnih ekspozicij obstoji
stalna latentna nevarnost, da se pri preveč očprtem eklopu
poruši ugodna mikroklima za razvoj jelke. Sekundiarna sukcesija
poteka predvsem preko leske.

Rastiščnogospodljiveni tip: Gorski gozd bukve in jelke na srednje
globokih tleh

P - je S : bu 2

AFa

Gozdna združba dinarskega gozda

bukve in jelke s pomladansko torilnico (A.-P.din.omphalodetosum)

je osnovna združba visokega krasa ter navzven blago nagnjena pobočja, platoje, dna vrha in jarkov v vseh ekspozicijah.

Naseljuje globoka, isprana rjava karbonatna tla, sveža, z malo skeleta, zelo rodovitna in obstojna.

V drevesnem sloju prevlada jelka nad bukvijo. Poleg rastlinekih vrst osnovne kombinacije A.-P.din. so še: lovoriolistni volšin (*Daphne laureola*), planinsko kosteličevje (*Lonicera alpigena*), nav.volšin (*Daphne mezereum*), pomladanska torilnica (*Omphalodes verna*), žarikelj (*Sanicula europaea*), gozdni ťaš (*Carex silvatica*), podborka (*Athyrium f.femina*), repuh (*Petasites albus*), dišeča perla (*Asperula odorata*).

Dinamika gozdne združbe. Klimatska združba montanskega pasu dinarskega gorstva. Stabilnost ekološkega kompleksa je v veliki meri odvisna od strukture gozda. Pri pravilni prebiralni strukturi se jelka zaradi ugodne sestojne klime uspešno razvija; pri premožnih začnjah ob iatočasni enomerri strukturi gozda pa prevlada bukev nad jelko. Tako se menjujejo generacije: mešan gozd jelke in bukve - bukov gozd - mešan gozd jelke in bukve.

Rastiščnega jidveni tip: Gorski gozd bukve in jelke na globokih tleh

a) P - je 8 : bu 2

b) Enomerna struktura: SP - je 6 : sm 2-3 : bu 1-2

Afm

Gozdna združba dinarskega gozda

bukve in jelke z golčcem (A.-F.din.
mercurialetonum) porašča pravveem.

Južna, strmejša pobočja montanskega pasu.

Naseljuje močno skeletoidne rendzine, ki mostoma prehajajo v nerazvita rjava tla. Površinska kamenitoost tudi do 60%.

Med drevesnimi vrstami prevladuje jelka nad bukvijo. V ostali rastlinski kombinaciji nastopajo poleg osnovne kombinacije A.-F.din. še: golčec (*Mercurialis perennis*), ciklamen (*Cyclamen europaeum*), bradavičasta trioleksa (*Evonymus verrucosa*), kolesnik (*Pulphorbia amygdaloides*), prava glistovnica (*Rephrodiuum f.mas*), *Ctenidium moluscum* itd.

Dinamika gozdne združbe. Difuzno pogojen paraklimatsko. Zaradi strmih južnih leg je okološki kompleks precej lasilen. Na ekstremno toplih pobočjih poteka regresija v smeri termofilne gozdne združbe črnega gabra in kraškega jesena.

Nastičenogojitveni tip: Gozd bukve in jelke izrazitih eksposicij in nagibov

P - je 8 : bu 2

AFh

Gozdna združba dinarskega gozda
bukve in jelke z gozdnim planin-
ščkom (A.-F.din.homogynatosum) po-
rašča izrazito hladna, strma prepadna pobočja visokega kraša.
Na apnencih so se razvile močno humoane rendzine, zelo skeletne z večjim ali manjšim procentom kislega humusa.
Med drevesnimi vrstami nastopata poleg prevladujoče jelke in bukve tudi smreka ter gorski javor. Poleg rastlinskih vrst osnovne kombinacije A.-F.din. so prisotne še: planinski šipek (*Rosa pendulina*), črno kosteličevje (*Lonicera xylosteum*), navadni volčin (*Daphne mezereum*), gozdni planinšček (*Homogyne silvestris*), trilistna špajka (*Valeriana tripteris*), krpata podlesnica (*Polystichum lobatum*), rjavi sršaj (*Asplenium trichomanes*), zeleni sršaj (*Asplenium viride*), golšec (*Mercurialis perennis*), zajšja deteljica (*Oxalis acetosella*), *Ctenidium molluscum*, *Micranum scoparium* itd.

Dinamika gozdne združbe. Paraklimatska družba. Zaradi izrazito hladnih leg vladajo ugodne mikroklimatske razmere za rast jelke in smreke ter se pri nekoliko kislem humusu tudi ugodno pomlajujeta. Degradacije potekajo mnogo počasneje, kot one na toplih ekspozicijah.

Rastičnogojitveni tip: Gozd bukve in jelke izrasitih ekspozicij in nagnbov

b) P - je 6 : sm 2 : bu (pl.li) 2

PS

Gozdna združba subalpskega bu-
kovega gozda (Fagetum subalpinum)

uspeva na masivu Snežnika ter sosednjih najvišjih vrhovih od 1350-1500 m n.m.

Na apnencih so plitva, močno humozna skeletna tla, z ugodnimi kem. in fiz. lastnostmi.

V drevenem sloju bukev skoraj popolnoma prevladuje. Posamično sta ji primešana jelka in gorski javor. V ostali kombinaciji nastopajo: alpsko kosteličevje (*Lonicera alpigena*), goli lepen (*Adenostyles glabra*), čmerika (*Veratrum lobelianum*), platano-listna zlatica (*Banunculus platanifolius*), gozdna bekica (*Luzula silvatica*), velika m.kopriva (*Lamium orvala*) itd.

Dinamika gozdne združbe. Gozdna združba tvori na dovolj višokih vrhovih poseben vegetacijski pas nad gozdno združbo Abieti-Fagetum. Po golosečnjah so možne akutne degradacije - v skrajnem primeru lahko prevlada goli kras.

Rastiščnogojitveni tip: Predalpski bukov gozd s smreko
GP - bu 7 : sm 3

GOZDARSKA KNJIŽNICA

GIS K FIT

FIT

Loška do /Legenda

10000001416

COBISS *